

**Szkoła Podstawowa nr 2
im. Tadeusza Kościuszki
w Słupsku**

**PROGRAM WYCHOWAWCZY – PROFILAKTYCZNY
Na lata 2021-2024**

- **Kierunki polityki oświatowej w roku szkolnym 2021/2022**

- Na podstawie ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2021 r. poz. 1082) Minister Edukacji i Nauki ustalił kierunki realizacji polityki oświatowej w roku szkolnym 2021/2022.

Podstawowe kierunki obejmują

1. Wspomaganie przez szkołę wychowawczej roli rodziny, m.in. przez właściwą organizację zajęć edukacyjnych wychowanie do życia w rodzinie oraz realizację zadań programu wychowawczo-profilaktycznego.
2. Wychowanie do wrażliwości na prawdę i dobro. Kształtowanie właściwych postaw szlachetności, zaangażowania społecznego i dbałości o zdrowie.
3. Działanie na rzecz szerszego udostępnienia kanonu edukacji klasycznej, wprowadzenia w dziedzictwo cywilizacyjne Europy, edukacji patriotycznej, nauczania historii oraz poznawania polskiej kultury, w tym osiągnięć duchowych i materialnych. Szersze i przemyślane wykorzystanie w tym względzie m.in. wycieczek edukacyjnych.
4. Podnoszenie jakości edukacji poprzez działania uwzględniające zróżnicowane potrzeby rozwojowe i edukacyjne wszystkich uczniów, zapewnienie wsparcia psychologiczno-pedagogicznego, szczególnie w sytuacji kryzysowej wywołanej pandemią COVID-19 w celu zapewnienia dodatkowej opieki i pomocy, wzmacniającej pozytywny klimat szkoły oraz poczucie bezpieczeństwa. Roztropne korzystanie w procesie kształcenia z narzędzi i zasobów cyfrowych oraz metod kształcenia wykorzystujących technologie informacyjno-komunikacyjne.
5. Wzmocnienie edukacji ekologicznej w szkołach. Rozwijanie postawy odpowiedzialności za środowisko naturalne.

PODSTAWY PRAWNE PROGRAMU WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNEGO

Podstawy prawne Programu wychowawczo-profilaktycznego Szkoły Podstawowej nr 2 im. Tadeusza Kościuszki w Słupsku:

- Powszechna Deklaracja Praw Człowieka z 10 grudnia 1948r.,
- Konwencja o Prawach Człowiek z 3 września 1953r.,
- Konwencja o Prawach Dziecka, uchwalona przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych 29 listopada 1989 r., ratyfikowana przez Polskę 30 kwietnia 1991 r.- art. 3, 19, 28, 33,
- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 1997 r.,
- Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256 poz. 2572 ze zm.),
- Ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (DZ. U. z 2006 r. Nr 97 poz. 674 ze zm.),
- Rozporządzenie MEN z dnia 23 grudnia 2008 r. w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół (Dz. U. z 2001 r. Nr 61 poz. 624 ze zm.),
- Rozporządzenie MEN z dnia 23 grudnia 2008 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. z 2009 r. Nr 4 poz. 17),
- Rozporządzenie MEN z dnia 17 listopada 2010 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach,
- Ustawa z 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz.U. z 2017 r. poz. 59)- art. 10 ust. 1 pkt 5, art. 26 ust, 2, art. 78, art. 98-99
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 18 sierpnia 2015r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz. U. poz. 1249).

- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 14 lutego 2017r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz.U.z 2017 r. poz. 356)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 17 marca 2017r. w sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół i publicznych przedszkoli (Dz. U. z 2017 r.)- poz. 649 & 4.
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 sierpnia 2017 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach
- Statut Szkoły.

8. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno – pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach, z późniejszymi zmianami.

9. Obwieszczenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 lipca 2020 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz.U. 2020 poz. 1280.)

10. Ustawa Karta Nauczyciela

11. Programy narodowe i krajowe w zakresie profilaktyki i promocji zdrowia

12. [Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 20 lipca 2021 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie szczególnych rozwiązań w okresie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19.](#)

Przy tworzeniu Programu Wychowawczo - Profilaktycznego Szkoły uwzględniono również Koncepcję Pracy Szkoły oraz Statut Szkoły

WPROWADZENIE

Program wychowawczo-profilaktyczny opiera się na humanistycznych i uniwersalnych wartościach, odwołujących się do praw dziecka, ucznia i rodziny. Program został przygotowany z uwzględnieniem zasad pedagogiki oraz przepisów prawa, a także zobowiązań wynikających z Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka, Deklaracji Praw Dziecka ONZ oraz konwencji o Prawach Dziecka

Wychowanie

Wspieranie dziecka w rozwoju ku pełnej dojrzałości fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej, społecznej, które powinno być wzmacniane i uzupełniane przez działania z zakresu profilaktyki dzieci i młodzieży

Nadrzędny cel wychowania:

- integralny rozwój i osiągnięcie przez wychowanka pełni człowieczeństwa, poszukiwanie sposobów wspomagania dzieci i młodzieży w poszukiwaniu wartości, akceptowaniu, przeżywaniu, urzeczywistnianiu, ocenie realizowania przez nich wartości i animowania innych do ich urzeczywistniania;
- wspomaganie w konstrukcji własnych, lecz właściwych struktur hierarchicznych- to jest budowania na obiektywnej hierarchii wartości, które nie będą tylko preferowane, ale przede wszystkim urzeczywistniane.

Profilaktyka

Proces wspomagania człowieka w radzeniu sobie z trudnościami zagrażającymi prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu

życiu, a także ograniczenie i likwidowanie czynników blokujących i zaburzających zdrowe życie

Treści i działania profilaktyczne zawarte w programie wychowawczo-profilaktycznym szkoły dostosowane są do potrzeb rozwojowych uczniów, przygotowane w oparciu o diagnozę potrzeb i problemów występujących w danej społeczności szkolnej, skierowane do uczniów, nauczycieli i rodziców.

Wstęp

Szkoła jest miejscem wszechstronnego rozwoju ucznia w wymiarze intelektualnym, psychicznym, społecznym, zdrowotnym, estetycznym, moralnym oraz duchowym.

Szkolny Program wychowawczo - profilaktyczny Szkoły Podstawowej nr 2 im. Tadeusza Kościuszki w Słupsku opiera się na hierarchii wartości przyjętej przez radę pedagogiczną, radę rodziców i samorząd uczniowski, wynikających z przyjętej w szkole koncepcji pracy.

Treści szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego są spójne ze statutem szkoły i wewnątrzszkolnym systemem oceniania. Istotą działań wychowawczych i profilaktycznych szkoły jest współpraca całej społeczności szkolnej oparta na założeniu, że wychowanie jest zadaniem realizowanym w rodzinie i w szkole, która w swojej działalności musi uwzględniać zarówno wolę rodziców, jak i priorytety edukacyjne państwa. Rolą szkoły, oprócz jej funkcji dydaktycznej, jest dbałość o wszechstronny rozwój każdego z uczniów oraz wspomaganie wychowawczej funkcji rodziny.

Program wychowawczo-profilaktyczny szkoły tworzy spójną całość ze szkolnym zestawem programów nauczania i uwzględnia wymagania opisane w podstawie programowej

Szkolny program wychowawczo-profilaktyczny określa sposób realizacji celów kształcenia oraz zadań wychowawczych zawartych w podstawie programowej kształcenia ogólnego, uwzględniając kierunki i formy oddziaływań wychowawczych, których uzupełnieniem są działania profilaktyczne skierowane do uczniów, rodziców i nauczycieli.

Program wychowawczo-profilaktyczny został opracowany na podstawie wyników diagnozy w zakresie występujących w środowisku szkolnym potrzeb rozwojowych uczniów, w tym czynników chroniących i czynników ryzyka, ze szczególnym uwzględnieniem zagrożeń związanych z używaniem substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych, z uwzględnieniem:

- obowiązujących aktów prawnych
- podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej,
- **wyników modyfikacji Programu Wychowawczo-Profilaktycznego Szkoły Podstawowej im. Tadeusza Kościuszki w II semestrze roku szkolnym 2020/2021,**
- wyników nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez dyrektora, wniosków z pracy zespołów wychowawczych
- oceny potencjału i możliwości rozwojowych uczniów (na podstawie analizy wyników egzaminów państwowych uczniów kończących poprzedni etap edukacyjny, wyniki testów wewnątrzszkolnych, wyniki olimpiad, konkursów i zawodów sportowych, samorządność itp.)
- **aktualnej sytuacji epidemiologicznej w Polsce – pandemię wirusa covid 19.**
- zasobów szkoły: przygotowanie merytoryczne nauczycieli do podejmowania działań wychowawczych i profilaktycznych, zasoby materialne, zasoby techniczne, zasoby organizacyjne.

Występowanie czynników chroniących i czynników ryzyka

Czynniki chroniące - uczniowie klas I-III:

- Lubią swoją szkołę i klasę oraz lubią chodzić do szkoły.
- Wysoki poziom poczucia bezpieczeństwa w szkole wśród uczniów.
- Pozytywna samoocena.
- Deklarowanie umiejętności proszenia o pomoc, gdy jest taka potrzeba.
- Świadomość przestrzegania zasad.
- Dobre samopoczucie.
- Możliwość rozwijania swoich pasji w szkole.
- Umiejętność korzystania z rozwijających sposobów spędzania wolnego czasu.
- Wykorzystywanie bezpiecznych i skutecznych sposobów radzenia sobie z trudnymi emocjami.
- Prawidłowe relacje w rodzinie.

Czynniki ryzyka - uczniowie klas I-III:

- Problem ze snem.
- Niechętnie korzystanie z zajęć rozwijających swoje pasje.

Czynniki chroniące - uczniowie klas IV-VIII:

- Rodzice są zorientowani, w jakim kręgu znajomych są ich dzieci.
- Poczucie bezpieczeństwa w szkole, w domu i w czasie kwarantanny.
- Nie doświadczają i nie są sprawcami przemocy fizycznej, cyberprzemocy.
- Nie mają bezpośredniego i pośredniego kontaktu z substancjami psychoaktywnymi.

- Nie wpadają w konflikty z innymi uczniami.
- Wsparcie rodziców w domu i osób dorosłych w szkole.
- Poczucie akceptacji znajomych i przyjaciół w szkole i poza nią - prawidłowe relacje rówieśnicze.
- Świadomość i przestrzeganie zasad obowiązujących w szkole.
- Wysoka samoocena.
- Dostosowanie się do możliwości i ograniczeń, wynikających ze zmieniającej się rzeczywistości, tj. czasu pandemii.
- Właściwe korzystanie z multimediiów.
- Świadomość wartości nauki.
- Możliwość rozwijania swoich pasji.

Czynniki ryzyka - uczniowie klas IV-VIII:

- Obniżona motywacja rozwijania swoich pasji wynikająca z przemęczenia i przeciążenia obowiązkami w domu.
- Nudzenie się w czasie kwarantanny.
- Niezadowolające aspiracje edukacyjne.

Czynniki chroniące - rodzice:

- Wysoki poziom poczucia bezpieczeństwa rodziców.
- Zadowolenie rodziców z ich poziomu materialnego.
- Utrzymywanie dobrych kontaktów z rodziną.
- Bardzo dobry poziom kontaktów rodziców z nauczycielami.
- Opiekunowie pragną, aby ich dzieci zdobyły jak najwyższe wykształcenie.
- Częste rozmowy w domach o szkole, ocenach i innych sprawach dzieci.

- Utrzymywanie częstych kontaktów rodziców z dziećmi.
- Duże zainteresowanie rodziców tym, co dzieci robią poza szkołą.
- Brak odurzania się narkotykami, dopalaczami czy lekami w miejscu zamieszkania ucznia.
- Rodzice uważają za niedopuszczalne picie alkoholu, czy współżycie seksualne dzieci w wieku szkolnym.

Czynniki ryzyka - rodzice:

- Rodzice bez zatrudnienia lub przebywający na rencie.
- Spożywanie alkoholu i palenie papierosów w obecności dzieci.
- Spory odsetek rodzin niepełnych, po rozwodzie.

Czynniki chroniące - pracownicy szkoły:

- realizacja działań profilaktycznych przez nauczycieli i pedagoga,
- różnorodne formy realizacji programu profilaktycznego podnoszą jego atrakcyjność,
- skuteczność monitoringu wizyjnego,
- duże poczucie bezpieczeństwa osobistego nauczycieli,
- zadowolenie nauczycieli z panujących w szkole relacji z innymi nauczycielami i przełożonymi,
- brak na terenie szkoły zażywania narkotyków, dopalaczy, leków,
- wystarczające nakłady finansowe na profilaktykę.

Czynniki ryzyka:

- brak kompetencji części nauczycieli w zakresie aktów prawnych dotyczących zadań profilaktycznych,
- pojedyncze przypadki agresji słownej i fizycznej,
- pojedyncze przypadki wykluczania z grupy.

MISJA SZKOŁY

- ✓ Nieustannie wspieramy uczniów w dążeniu do harmonijnego, wszechstronnego rozwoju zgodnego z osobistymi potrzebami i możliwościami.
- ✓ Zmierzamy do wykształcenia i wychowania samodzielnego, twórczego człowieka dobrze przygotowanego do życia w rodzinie, środowisku lokalnym, w ojczyźnie i zjednoczonej Europie.
- ✓ Dbamy o to, aby każdy uczeń naszej szkoły był dobrze przygotowany do podjęcia nauki na wyższym szczeblu kształcenia.
- ✓ Zapewniamy naszym uczniom optymalne warunki rozwoju w atmosferze akceptacji, szacunku, wsparcia, dobrego przykładu.
- ✓ Oferujemy im różnorodną i bogatą szkolną ofertę edukacyjną.
- ✓ Dążymy do tego, aby relacje pomiędzy uczniami a nauczycielami, pomiędzy rodzicami a szkołą, szkołą a środowiskiem lokalnym były partnerskie i demokratyczne.

WIZJA SZKOŁY

- ✓ Wierzymy, iż uczeń naszej szkoły będzie umiał znaleźć cel i sens swojego istnienia i będzie potrafił wykreować swoją pozytywną przyszłość.
- ✓ Pragniemy wspierać wszechstronny rozwój osobowości dziecka w bezpiecznym i przyjaznym środowisku.
- ✓ Dążymy do tego, aby nasza szkoła była aktywną i inspirującą częścią środowiska, w której działalność dydaktyczna jest jednolitym zintegrowanym z wychowaniem i profilaktyką procesem realizowanym przez wszystkich nauczycieli przy współpracy z rodzicami.

SYLWETKA ABSOLWENTA

Profil absolwenta jest efektem wypracowanych wartości łączących wspólne dążenia i oczekiwania rodziców i pracowników szkoły. Dzięki temu określono spójne cele strategiczne programu wychowawczo-profilaktycznego, jednoczących działania rodziców i pracowników szkoły.

Dążeniem Szkoły Podstawowej nr 2 w Słupsku jest przygotowanie uczniów do efektywnego funkcjonowania w życiu społecznym oraz podejmowania samodzielnych decyzji w poczuciu odpowiedzialności za własny rozwój. Realizując założone zadania szkoły dążymy, by nasz absolwent / uczeń:

w sferze nauki:

- ✓ sprawnie posługiwał się językiem polskim, umiał korzystać z różnych źródeł informacji, umiał zdobywać, przetwarzać i wykorzystywać wiedzę, umiał korzystać z nowoczesnych technologii komunikacyjnych;
- ✓ był ambitny, dążył do osiągnięcia jak najlepszych wyników w nauce i zachowaniu, na miarę swoich możliwości (stawiał sobie coraz wyższe cele i dążył do ich osiągnięcia)
- ✓ był przygotowany do dalszej nauki, rozwijał swoje talenty, myślał samodzielnie, twórczo i krytycznie, umiał realizować własne plany i marzenia;
- ✓ miał świadomość potrzeby nieustannego rozwoju i kształcenia, był świadomy, że każdemu kreatywnemu działaniu powinien towarzyszyć wysiłek i był gotów go podejmować.

w sferze społecznej:

- ✓ dobrze funkcjonował w swoim otoczeniu, czuł się członkiem społeczności lokalnej, obywatelem Polski i Europy, był ciekawy świata;
- ✓ znał i szanował tradycje rodziny, szkoły i narodu, wykazywał chęć poznania ojczystego kraju i jego zwyczajów;
- ✓ był odpowiedzialny, prawy i uczciwy, wyrażał siebie w sposób akceptowany społecznie, wywiązywał się z powierzonych zadań w sposób zadowolający siebie i innych, starał się przewidzieć skutki swoich działań i gotów był ponieść konsekwencje swoich czynów, umiał rozróżniać dobre i złe zachowanie;
- ✓ umiał współpracować w grupie, działał zgodnie z obowiązującymi w niej zasadami, miał poczucie współodpowiedzialności;
- ✓ był tolerancyjny wobec odrębności innych, w tym wobec cudzoziemców, osób starszych czy niepełnosprawnych;
- ✓ umiał zachować się kulturalnie, znał zasady dobrego wychowania, używał form grzecznościowych;
- ✓ potrafił budować przyjazne relacje z rówieśnikami, umiał nazywać swoje emocje, umiał nad nimi panować, pokojowo rozwiązywał konflikty, umiał dyskutować, był wrażliwy na potrzeby innych;

- ✓ dbał o zdrowie własne i innych, kształtował właściwe nawyki żywieniowe i higieny, znał zagrożenia wyływające z zażywania alkoholu, nikotyny i innych używek;
- ✓ stosował się do zasad ekologii, segregował odpady, dbał o czystość otoczenia;
- ✓ dbał o swój wygląd, ubierał się schludnie i odpowiednio do czasu i miejsca;
- ✓ bezpiecznie poruszał się po drogach, posiadał Kartę Rowerową.

w sferze kulturowej:

- ✓ uczestniczył w różnych formach kultury, był przygotowany do odbioru mass mediów;
- ✓ umiał analizować docierające do niego informacje, był krytyczny wobec programów telewizyjnych, filmów, czasopism, książek, znał mechanizmy działania reklamy;
- ✓ był aktywny fizycznie, uprawiał sport, wiedział co to jest aktywność fizyczna i znał jej wpływ na nasze organizmy;
- ✓ był aktywny artystycznie, w miarę swoich możliwości śpiewał, grał na instrumencie, rysował.

STRUKTURA I UCZESTNICY SZKOLNEGO PROGRAMU WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNEGO

Dyrektor szkoły:

1. Stwarza warunki dla realizacji procesu dydaktycznego oraz wychowawczego w szkole,
2. Sprawuje opiekę nad uczniami oraz stwarza warunki harmonijnego rozwoju psychofizycznego poprzez aktywne działania prozdrowotne, dba o prawidłowy poziom pracy wychowawczej i opiekuńczej szkoły,
3. Inspiruje nauczycieli do poprawy istniejących lub wdrożenia nowych rozwiązań w procesie kształcenia, przy zastosowaniu innowacyjnych działań programowych, organizacyjnych lub metodycznych, których celem jest rozwijanie kompetencji uczniów,
4. Stwarza warunki do działania w szkole lub placówce: wolontariuszy, stowarzyszeń i innych organizacji, w szczególności organizacji harcerskich, których celem statutowym jest działalność wychowawcza lub rozszerzanie i wzbogacanie form działalności dydaktycznej, wychowawczej, opiekuńczej i innowacyjnej szkoły,
5. Współpracuje z zespołem wychowawców, pedagogiem, psychologiem, logopedą szkolnym, oraz Samorządem Uczniowskim, wspomaga nauczycieli w realizacji zadań,
6. Czuwa nad realizowaniem przez uczniów obowiązku szkolnego,
7. Nadzoruje zgodność działania szkoły ze statutem, w tym dba o przestrzeganie zasad oceniania, praw uczniów, kompetencji organów szkoły,
8. Nadzoruje realizację szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego.

Rada pedagogiczna:

1. Uczestniczy w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły i potrzeb w zakresie działań profilaktycznych;
2. Opracowuje projekt programu wychowawczo-profilaktycznego i uchwała go w porozumieniu z Radą rodziców;
3. Opracowuje i zatwierdza dokumenty i procedury postępowania nauczycieli w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością;
4. Uczestniczy w realizacji szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego;

5. Uczestniczy w ewaluacji szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego.

Nauczyciele:

1. Rozpoznają indywidualne potrzeby rozwojowe i edukacyjne oraz możliwości psychofizyczne uczniów;
2. Określają mocne strony, predyspozycje, zainteresowania i uzdolnienia uczniów;
3. Rozpoznają przyczyny niepowodzeń edukacyjnych lub trudności w funkcjonowaniu uczniów, w tym barier i ograniczeń utrudniających funkcjonowanie uczniów i ich uczestnictwo w życiu szkoły;
4. Podejmują działania sprzyjające rozwojowi kompetencji oraz potencjału uczniów w celu podnoszenia efektywności uczenia się i poprawy ich funkcjonowania;
5. Współpracują z poradnią w zakresie diagnostycznym i postdiagnostycznym, w szczególności w zakresie oceny funkcjonowania uczniów, barier i ograniczeń w środowisku utrudniających funkcjonowanie uczniów i ich uczestnictwo w życiu szkoły oraz efektów działań podejmowanych w celu poprawy funkcjonowania ucznia oraz planowania dalszych działań;
6. Prowadzą obserwację pedagogiczną w trakcie bieżącej pracy z uczniem mającą na celu rozpoznanie u uczniów trudności w uczeniu się, a także potencjału ucznia i jego zainteresowań oraz doradztwo edukacyjno – zawodowe.
7. Współpracują z wychowawcami klas w zakresie realizacji zadań wychowawczych, uczestniczą w realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego,
8. Reagują na przejawy agresji, nietoleracji, dyskryminacji i innych zachowań nieakceptowalnych u uczniów;
9. Przestrzegają obowiązujących w szkole procedur postępowania w sytuacjach przemocy wobec dziecka i sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością;
10. Udzielają uczniom pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych;
11. Dbają o poczucie bezpieczeństwa i akceptację ucznia w szkole;

12. Rozmawiają z uczniami i rodzicami o zachowaniu i frekwencji oraz postępach w nauce na swoich zajęciach, dążą do motywów zachowania ucznia;

13. Wspierają zainteresowania i rozwój osobowy ucznia.

14. Współpracują z dyrekcją szkoły, pedagogiem, psychologiem oraz rodzicami uczniów.

Wychowawcy klas:

1. Diagnozują sytuację wychowawczą w klasie uwzględniając czynniki chroniące i czynniki ryzyka;

2. Rozpoznają indywidualne potrzeby uczniów;

3. Informują innych nauczycieli lub specjalistów o potrzebie objęcia ucznia pomocą psychologiczno – pedagogiczną w trakcie bieżącej pracy z uczniem, jeżeli stwierdzą taką potrzebę, oraz we współpracy z nauczycielami lub specjalistami planują i koordynują pomoc psychologiczno – pedagogiczną w ramach zintegrowanych działań nauczycieli i specjalistów oraz bieżącej pracy z uczniem;

4. Na podstawie dokonanego rozpoznania oraz celów i zadań określonych w Szkolnym Programie Wychowawczo-Profilaktycznym oraz zgodnie z zaleceniami zawartymi w podstawie programowej opracowują plan pracy wychowawczo- profilaktycznej dla klasy na dany rok szkolny, uwzględniając specyfikę funkcjonowania zespołu klasowego i potrzeby uczniów obejmujący zagadnienia dotyczące istotnych problemów społecznych: zdrowotnych, prawnych, finansowych, klimatycznych i ochrony środowiska;

5. Zapoznają uczniów swoich klas i ich rodziców z prawem wewnątrzszkolnym i obowiązującymi zwyczajami, tradycjami szkoły;

6. Oceniają zachowanie uczniów swojej klasy, zgodnie z obowiązującymi w szkole procedurami;

7. Współpracują z innymi nauczycielami uczącymi w klasie, rodzicami uczniów, pedagogiem i psychologiem szkolnym oraz specjalistami pracującymi z uczniami o specjalnych potrzebach;

8. Informują rodziców o możliwości uzyskania pomocy psychologiczno- pedagogicznej dla ucznia i jej formach;

9. Wspierają uczniów potrzebujących pomocy, znajdujących się w trudnej sytuacji,

10. Rozpoznają oczekiwania swoich uczniów i ich rodziców,
11. Dbają o dobre relacje uczniów w klasie,
12. Podejmują działania profilaktyczne w celu przeciwdziałania niewłaściwym zachowaniom podopiecznych,
13. Współpracują z sądem, policją, innymi osobami i instytucjami działającymi na rzecz dzieci i młodzieży,
14. Współpracują z nauczycielami uczącymi w klasie;
15. Podejmują działania w zakresie poszerzania kompetencji wychowawczych.

Pedagog szkolny:

1. Prowadzą badania i działania diagnostyczne uczniów, w tym diagnozują indywidualne potrzeby rozwojowe i edukacyjne oraz możliwości psychofizyczne uczniów w celu określenia mocnych stron, predyspozycji, zainteresowań i uzdolnień uczniów oraz przyczyn niepowodzeń edukacyjnych lub trudności w funkcjonowaniu uczniów, w tym barier i ograniczeń utrudniających funkcjonowanie ucznia i jego uczestnictwo w życiu szkoły;
2. Dokonują diagnozy w zakresie występujących w środowisku szkolnym czynników ryzyka i czynników chroniących;
3. Udzielają uczniom pomocy psychologiczno – pedagogicznej w formach odpowiednich do rozpoznanych potrzeb;
4. Podejmują działania z zakresu profilaktyki uzależnień i innych problemów dzieci i młodzieży zarówno w zakresie profilaktyki uniwersalnej jak i wskazującej oraz selektywnej;
5. Minimalizują skutki zaburzeń rozwojowych, zapobiegają zaburzeniom zachowania oraz inicjują 7 różne formy pomocy w środowisku szkolnym i pozaszkolnym uczniów;
6. Inicjują i prowadzą działania mediacyjne i interwencyjne w sytuacjach kryzysowych;
7. Udzielają pomocy rodzicom i nauczycielom w rozpoznawaniu i rozwijaniu indywidualnych możliwości, predyspozycji i uzdolnień uczniów;

8. Wspierają nauczycieli i wychowawców w: 1) rozpoznawaniu indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych uczniów w celu określenia mocnych stron, predyspozycji, zainteresowań i uzdolnień uczniów oraz przyczyn niepowodzeń edukacyjnych lub trudności w funkcjonowaniu uczniów, w tym barier i ograniczeń utrudniających funkcjonowanie ucznia i jego uczestnictwo w życiu szkoły; 2) udzielaniu pomocy psychologiczno – pedagogicznej

9. Organizują spotkania i prelekcje dla rodziców na tematy związane z procesem nauczania i wychowania, udzielają wsparcia zgłaszającym się rodzicom w sytuacjach trudnych wychowawczo i losowo, współpracują z nauczycielami w zakresie procesu nauczania i wychowania uczniów.

10. Współpracują z placówkami wspierającymi proces dydaktyczno - wychowawczy szkoły i poszerzającymi zakres działań o charakterze profilaktycznym, w tym z poradnią psychologiczno-pedagogiczną oraz z sądem, policją, GOPS-em, kuratorami i innymi instytucjami działającymi na rzecz dziecka i jego rodziny.

Rodzice:

1. Współtworzą szkolny program wychowawczo-profilaktyczny;

2. Uczestniczą w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły;

3. Uczestniczą w zebraniach dla rodziców organizowanych przez szkołę;

4. Zasięgają informacji na temat swoich dzieci w szkole;

5. Współpracują z wychowawcą klasy i innymi nauczycielami uczącymi w klasie;

6. Dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez dzieci;

7. Rada rodziców uchwała w porozumieniu z radą pedagogiczną program wychowawczo - profilaktyczny szkoły; znają, akceptują i mają wpływ na kształt programu wychowawczo - profilaktycznego.

Samorząd uczniowski:

1. Jest inspiratorem i organizatorem życia kulturalnego uczniów szkoły, działalności oświatowej, sportowej oraz rozrywkowej zgodnie z własnymi potrzebami i możliwościami organizacyjnymi w porozumieniu z dyrektorem;
2. Współpracuje z Zespołem Wychowawców i Radą Pedagogiczną;
3. Reprezentuje postawy i potrzeby środowiska uczniowskiego;
4. Propaguje ideę samorządności oraz wychowania w demokracji;
5. Dbą o dobre imię i honor szkoły oraz wzbogaca jej tradycję;
6. Może podejmować działania z zakresu wolontariatu.
7. Propaguje szacunek wobec społeczności szkolnej, akceptuje innych uczniów i szanuje ich praw

Założenie/ cele główne programu profilaktyczno -wychowawczego

1. wspieranie dziecka w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej

- ukierunkowanej na zdobycie przez ucznia i wychowanka wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowania zachowań prozdrowotnych,

2. wspieranie dziecka w rozwoju ku pełnej dojrzałości psychicznej (emocjonalnej i intelektualnej)

- ukierunkowanej na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, osiągnięcie właściwego stosunku do świata, poczucia siły, chęci do życia i witalności, ukształtowanie postaw sprzyjających rozwijaniu własnego potencjału kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi uczniów, zdrowiu i dobrej kondycji psychicznej,

3. wspieranie dziecka w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze społecznej

- ukierunkowanej na kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, opartej na umiejętności samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych oraz dokonywania wyborów, a także doskonaleniu umiejętności wypełniania ról społecznych,

4. wspieranie dziecka w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze duchowej / aksjologicznej

- ukierunkowanej na zdobycie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w tym docenienie znaczenia zdrowia oraz poczucia sensu istnienia.

DIAGNOZA ZAGROŻEŃ

Szkoła Podstawowej nr 2 im. Tadeusza Kościuszki w Słupsku każdego roku szkolnego przeprowadza diagnozę środowiska wychowawczego, analizuje potrzeby i zasoby środowiska szkolnego w zakresie występujących w środowisku szkolnym czynników ryzyka i czynników chroniących.

Aby oddziaływania wychowawcze i profilaktyczne odpowiadały na realne potrzeby środowiska szkolnego korzystamy z:

1. Badań ankietowych skierowanych do uczniów i rodziców na temat atmosfery w szkole oraz warunków organizacji nauki w niej, a także potrzeb w związku z okresem zdalnego nauczania.
2. Spostrzeżeń wychowawców na temat sytuacji wychowawczej w danym zespole klasowym oraz zachowań problemowych w oddziałach klasowych.
3. Bieżących obserwacji życia szkolnego.
4. Dostępnych badań ogólnopolskich dotyczących problemów wychowawczych i profilaktycznych. Diagnoza środowiska szkolnego w Szkole Podstawowej nr 2 im. Tadeusza Kościuszki w Słupsku pod kontem występujących w środowisku czynników chroniących i czynników ryzyka wskazuje, iż występujące problemy dotyczą głównie (czynniki ryzyka):
  1. opuszczanie pojedynczych godzin lekcyjnych lub długotrwała absencja, spóźnienia,
  2. niskiej motywacji niektórych uczniów do uczenia się i podejmowania aktywności na terenie szkoły (czynniki ryzyka) – szczególnie w przypadku zdalnej nauki;
  3. zachowań agresywnych – przezywanie, popychanie, wyśmiewanie;
  4. nadmiarowego korzystania z urządzeń multimedialnych (korzystanie z portali społecznościowych przez młodszych uczniów, umieszczanie obraźliwych komentarzy w sieci) (czynniki ryzyka);
  5. niskiej umiejętności radzenia sobie ze stresem (czynniki ryzyka);

6. w przypadku niektórych uczniów konflikty rówieśnicze, izolowanie od grupy (czynniki ryzyka);
7. brak współpracy z niektórymi rodzicami (brak kontroli rodzicielskiej i konsekwencji dorosłych w przestrzeganiu norm i zasad, niska frekwencja na zebraniach z rodzicami; brak systematycznej kontroli ocen i frekwencji przez rodziców w dzienniku elektronicznym) - czynniki ryzyka;
8. zagrożeń w środowisku rodzinnym i lokalnym, rodziny dysfunkcyjne: alkoholizm, przemoc, niewydolność wychowawcza (czynniki ryzyka);

ZADANIA WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNE ORAZ METODY I FORMY REALIZACJI

I. CEL: Wspieranie dziecka w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej:

ZADANIA	DZIAŁANIA
<ul style="list-style-type: none"> • promocja zdrowia- propagowanie zdrowego trybu życia • kształtowanie właściwych nawyków zdrowotnychpropagowanie wiedzy o tym, jak uniknąć chorób cywilizacyjnych- ostrzeżenia przed uzależnieniami takimi jak: narkomania, alkoholizm, nikotynizm, lekomania, uzależnienia od komputera 	<ul style="list-style-type: none"> • nabywanie umiejętności gromadzenia wiedzy o sobie; swoich mocnych słabych stronach • nabywanie umiejętności pokonywania swoich słabości, radzenia sobie ze stresem; szukania pomocy • motywowanie uczniów do wdrażania zdrowego stylu życia • wdrażanie uczniów w zachowania prozdrowotne, w tym wdrażanie do zachowań higienicznych, bezpiecznych dla zdrowia swojego i innych, ugruntowania wiedzy z zakresu prawidłowego odżywiania się, korzyści płynących z aktywności fizycznej oraz stosowania profilaktyki • nauczanie świadomego i efektywnego wykorzystywanie czasu wolnego • dostarczanie wiedzy na temat ochrony środowiska • rozwijanie właściwych postaw wobec środowiska

	<ul style="list-style-type: none"> • lekcje wychowawcze, pogadanki, spotkania ze specjalistami, tworzenie gazetek klasowych, realizacja projektów edukacyjno-wychowawczych, współpraca z pielęgniarką szkolną
--	--

II. CEL: Wspieranie dziecka w rozwoju ku pełnej dojrzałości psychicznej (intelektualnej i emocjonalnej):

ZADANIA	DZIAŁANIA
<ul style="list-style-type: none"> • poznanie i kultywowanie wartości ogólnoludzkich (pojęcie dobra i zła) • profilaktyka zachowań ryzykownych • przestrzeganie norm społecznych i przepisów prawa • budzenie szacunku dla dobra wspólnego, jako postawy życia społecznego • kształtowanie postawy tolerancji i poszanowania poglądów innych ludzi • kształtowanie poczucia odpowiedzialności za własne uczynki, postępowanie • uczenie właściwych, bezpiecznych zachowań w różnych sytuacjach • uczenie kultury życia codziennego • poszanowanie cudzej i własnej własności i pracy • tworzenie poczucia bezpieczeństwa- „Stop agresji” • rozbudzenie ciekawości poznawczej i przedsiębiorczości • edukacja regionalna • edukacja teatralna • edukacja czytelniczo-medialna • przygotowanie do życia w rodzinie • wychowanie komunikacyjne • edukacja ekologiczna • współdziałanie rodziców z nauczycielami w realizacji zadań 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawa bezpieczeństwa w szkole – przygotowanie uczniów do radzenia sobie w sytuacjach trudnych- kształtowanie postaw odpowiedzialności za zdrowie swoje i innych • kształtowanie nawyków przestrzegania zasad bezpieczeństwa oraz właściwego zachowania w sytuacjach zagrożenia • przygotowanie do świadomych i odpowiedzialnych wyborów w trakcie korzystania z zasobów dostępnych w internecie, krytycznej analizy informacji, bezpiecznego poruszania się po przestrzeni cyfrowej, w tym nawiązywania i utrzymywania opartych na wzajemnym szacunku relacji z innymi użytkownikami sieci • doskonalenie umiejętności rozwiązywania konfliktów minimalizowanie sytuacji niebezpiecznych i zagrożeń • tworzenie warunków do bezpiecznej zabawy i nauki • profilaktyka zapobiegania uzależnieniom • organizacja czasu wolnego • udział ucznia na terenie szkoły w dodatkowych zajęciach pozalekcyjnych • opieka świetlicowa • dobór odpowiednich metod i form pracy • wspomaganie rozwoju ucznia – prowadzenie działań mających na celu zindywidualizowanie i wspomaganie rozwoju każdego ucznia, stosownie

<p>wychowawczo-profilaktycznych i dydaktycznych szkoły- angażowanie rodziców do organizowania uroczystości klasowych i szkolnych</p> <ul style="list-style-type: none"> • uwrażliwienie na niesienie bezinteresownej pomocy innym 	<p>do jego potrzeb i możliwości</p> <ul style="list-style-type: none"> • dostosowanie się do możliwości oraz tempa uczenia się ucznia z niepełnosprawnościami • stosowanie nauczania kształtującego • tworzenie przyjaznego klimatu szkoły • dbanie o realizację potrzeb ucznia • wspieranie i pomoc uczniom i rodzicom w trudnych sytuacjach • współpraca z pedagogiem szkolnym • realizacja projektów pomocowych- stypendia, pomoc PP • kształtowanie pozytywnej współpracy rodziców ze szkołą • nawiązywanie współpracy ze środowiskiem lokalnym • budowanie prawidłowych relacji z rodzicami i instytucjami współpracującymi ze szkołą
--	--

III. CEL: Wspieranie dziecka w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze społecznej:

ZADANIA	DZIAŁANIA
<ul style="list-style-type: none"> • nawiązywanie właściwych relacji interpersonalnych • prawa i obowiązki poszczególnych członków rodziny • kształtowanie postaw społecznych • współdziałanie w grupie klasowej i szkolnej • wdrażanie do samorządności • kształtowanie umiejętności aktywnego słuchania • kształtowanie umiejętności komunikowania się • nauczanie wyrażania pochwał i krytyki • rozwijanie umiejętności rozwiązywania konfliktów i prowadzenia negocjacji 	<ul style="list-style-type: none"> • zbudowanie spójnego zestawu wartości i postaw • zbudowanie prawidłowych relacji interpersonalnych (rodzina, grupa rówieśnicza itp.) opartych na właściwej komunikacji, szacunku, asertywności, współdziałaniu, pomocy • przygotowanie do sprawiedliwego i uczciwego oceniania zachowania własnego i innych ludzi • integracja zespołów klasowych • kształtowanie postaw patriotycznych • promowanie i wzmacnianie pozytywnych wzorów i postaw • kształtowanie poczucia tożsamości narodowej, zapoznanie z symbolami

<ul style="list-style-type: none"> • integrowanie zespołu klasowego i tworzenie pozytywnego klimatu emocjonalnego w klasie 	<p>narodowymi i kulturowymi</p> <ul style="list-style-type: none"> • działania związane z miejscami ważnymi dla pamięci narodowej • promowanie kultury słowa i savoir vivre • organizacja apeli i uroczystości tematycznych, realizacja projektów edukacyjno-wychowawczych, udział w akcjach charytatywnych, lekcje o określonej tematyce, gazetki, wystawy szkolne, tworzenie regulaminów i kontraktów klasowych
---	--

IV. CEL: Wspieranie dziecka w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze duchowej (kultura, wartości, normy, wzory zachowań):

ZADANIA	DZIAŁANIA
<ul style="list-style-type: none"> • pomoc w samopoznaniu i ocenie • pomoc w odkrywaniu własnych możliwości, predyspozycji, talentów oraz ich twórczego wykorzystania • inspirowanie dzieci do aktywności twórczej, rozwijanie umiejętności twórczego myślenia, samorealizacja przez twórcze działanie • kształtowanie postaw asertywnych • przygotowanie dziecka do przyjmowania pochwał i krytyki • przygotowanie dziecka do dawania wsparcia • przygotowanie ucznia do samodzielności 	<ul style="list-style-type: none"> • odkrywanie prawdy o samym sobie, budowanie samoświadomości • rozwijanie takich cech jak pracowitość, rzetelność, wytrwałość, odpowiedzialność • poszerzanie swoich horyzontów ideałów i aspiracji • kształtowanie pozytywnego stosunku do procesu kształcenia • poznanie hierarchii wartości • poznanie norm postępowania • uwrażliwienie na kwestie moralne • podejmowanie decyzji w oparciu o prawdę i odpowiedzialność • nauka dojrzałego kształtowania więzi międzyludzkich • opieranie się instynktom, popędom i emocjom • rozwijanie umiejętności wyrażania własnych emocji • poznanie zagrożeń płynących z przynależeniem do sekt lub niektórych subkultur młodzieżowych • poznanie zagrożeń płynących ze stosowania używek (będących

	kompensacją samotności i nieumiejętności nawiązywania prawidłowych relacji)
--	---

- rozwijanie szacunku do dorobku narodowego

METODY REALIZACJI CELÓW:

- dyskusje
- praca z tekstem
- gry i zabawy • twórczość artystyczna dzieci
- konkursy poetyckie, literackie, plastyczne
- projekty • odgrywanie ról (symulacje, inscenizacje, drama, scenki rodzajowe)
- gazetki szkolne • publikacje opracowane przez uczniów przy udziale nauczycieli i rodziców
- wycieczki tematyczne, turystyczno-krajoznawcze.

FORMY PRACY:

- indywidualna, zespołowa
- gry i zabawy
- zajęcia pozalekcyjne
- koła przedmiotowe
- zespoły wyrównawcze
- zajęcia specjalistyczne

Szczegółowe cele sfery rozwoju do realizacji w roku szkolnym 2021/2024

Sfera rozwoju psychicznego (w tym emocjonalnego i intelektualnego)

1. Wspieranie kształtowania przez uczniów pozytywnego obrazu własnej osoby oraz stwarzanie uczniom okazji do rozwijania wiary w siebie i we własne możliwości.
2. Rozwijanie poczucia przynależności, własnej wartości oraz świadomości własnych mocnych i słabych stron.
3. Uczenie rozwiązywania konfliktów w sposób konstruktywny, zapobieganie powstawaniu zachowań agresywnych, kształtowanie umiejętności panowania nad emocjami.
4. Integracja zespołów klasowych. Przeprowadzenie zajęć integracyjnych w klasach młodszych i reintegracyjnych w klasach starszych.
5. Rozumienie i respektowanie obowiązujących norm.
6. Aktywizować uczniów poprzez organizowanie konkursów przedmiotowych.
7. Propagowanie czytelnictwa.
8. Upowszechniać zarówno wśród uczniów, jak i rodziców zajęcia dodatkowe, rozwijające zainteresowania i uzdolnienia uczniów oraz zachęcać dzieci do korzystania z nich.
9. Uświadamiać rodzicom konieczność kontroli dziecka i motywować do systematycznej pracy nad powierzonymi do wykonania zadaniami domowymi zachowując terminy.
10. Rozwiązywanie problemów wspólnie z rodzicami, stały i bieżący kontakt.
11. Dbanie o utrzymanie na tym samym wysokim poziomie kontaktów z rodzicami.
12. Objęcie szeroko rozumianą pomocą psychologiczno-pedagogiczną wszystkich uczniów wymagających wsparcia.

Sfera rozwoju społecznego:

1. Rozpoznanie i rozwijanie możliwości, uzdolnień i zainteresowań uczniów.
2. Zwiększenie udziału uczniów w zajęciach pozalekcyjnych.
3. Wszyscy uczniowie wymagający wsparcia uzyskują pomoc w odpowiedniej formie.
4. Poprawa frekwencji uczniów na zajęciach lekcyjnych. Uczniowie systematycznie realizują obowiązek szkolny (szczególnie podczas nauki hybrydowej czy w kształceniu na odległość)
5. Mediacje rówieśnicze i szkolne - jako praktyka rozwiązywania konfliktów bez udziału dorosłych i agresji.
6. odejmować wraz z uczniami tematy dotyczące budowania pozytywnych relacji z rówieśnikami.
7. Uświadamiać wśród uczniów klas IV-VIII zagrożenia wynikające z hejtu internetowego oraz upubliczniania i fałszowania treści korespondencji (negatywne „memy”, przeróbki treści z komunikatorów, podszywanie się pod nadawcę, przesyłanie zdjęć bez zgody).
8. Realizować zajęcia dotyczące istotnych problemów społecznych: zdrowotnych, prawnych, finansowych, klimatycznych, ochrony środowiska zgodnie z wytycznymi zawartymi w ramowym planie nauczania podczas godzin do dyspozycji wychowawcy.
9. Utrzymywać współpracę z instytucjami wspierającymi rozwój dziecka i wychowawczą funkcję rodziny.

Sfera rozwoju fizycznego:

1. Kształtowanie umiejętności podejmowania i realizacji zachowań prozdrowotnych oraz aktywności fizycznej.
2. Rozwijanie umiejętności prozdrowotnego spędzania wolnego czasu.
3. Kształtowanie i rozwijanie świadomości w zakresie bezpieczeństwa.
4. Rozwijanie świadomości zależności pomiędzy stylem życia a zdrowiem.
5. Współpraca z pielęgniarką szkolną w zakresie higieny osobistej uczniów.
6. Analiza stanowisk pracy uczniów.

7. Podniesienie świadomości rodziców, że są wzorcami do naśladowania dla swoich dzieci (spożywanie alkoholu i palenie papierosów w obecności dzieci).

Sfera rozwoju duchowego:

1. Ukierunkowywanie ucznia ku wartościom.
2. Kształcenie postaw akceptacji i szacunku dla drugiego człowieka, wdrażanie do poszanowania zasad i norm społecznych.
3. Zapoznanie uczniów i rodziców z regulacjami prawa wewnątrzszkolnego.
4. **Kształtowanie właściwych u dzieci postaw obywatelskich i patriotycznych.**
5. **Wzmacnianie poczucia tożsamości narodowej, przywiązania do historii, tradycji narodowych i lokalnych.**
6. **Tradycje szkoły - Dzień Patrona.**

W podstawie programowej kształcenia ogólnego określono zadania wychowawczo- profilaktyczne szkoły do omawiania na zajęciach z wychowawcą oraz na zajęciach przedmiotowych (w załączeniu).

Treści (w ujęciu modułowym)

Treści programu profilaktyczno - wychowawczego szkoły są zgodne z celami programu i zawierają następujące bloki tematyczne:

- zdrowie (edukacja zdrowotna)
- relacje (kształtowanie postaw społecznych)
- kultura (wartości, normy, wzory zachowań)
- bezpieczeństwo (profilaktyka zachowań ryzykownych, problemowych)

TREŚCI I DZIAŁANIA PROFILAKTYCZNE zawarte w programie wychowawczo-profilaktycznym szkoły dostosowane są do potrzeb rozwojowych uczniów, przygotowane w oparciu o diagnozę potrzeb i problemów występujących w danej społeczności szkolnej, skierowane do uczniów, nauczycieli i rodziców.

Program wychowawczo-profilaktyczny – pierwszy etap edukacyjny klasy I-III

Obszar oddziaływań	Zadania dla klas I-III
Zdrowie-edukacja zdrowotna	<ul style="list-style-type: none"> - Zwiększanie świadomości uczniów na temat możliwości dbania o własne zdrowie i podnoszenia odporności organizmu. - Promowanie sportu i innych aktywnych metod spędzania czasu wolnego - zapoznanie z zasadami zdrowego, racjonalnego odżywiania się, higieny osobistej i aktywności fizycznej, - przygotowanie do podejmowania działań mających na celu zdrowy styl życia w aspekcie fizycznym i psychicznym, - kształtowanie postawy odpowiedzialności za własne zdrowie, - rozwijanie umiejętności podejmowania działań na rzecz ochrony przyrody w swoim środowisku, - kształtowanie umiejętności analizy zjawisk przyrodniczych, rozumowania przyczynowo-skutkowego, - uświadomienie wpływu przyrody nieożywionej na życie ludzi, zwierząt i roślin, - kształtowanie wytrwałości w działaniu i dążeniu do celu, umiejętności adekwatnego zachowania się w sytuacjach zwycięstwa i porażki, - znajomość zasad zachowania w sytuacji epidemicznej. Zapobieganie, przeciwdziałanie i zwalczanie COVID-19. Kształtowanie odpowiedzialności za zdrowie własne oraz innych, <p><i>W przypadku zdalnego nauczania – zachęcanie do aktywnych form spędzania czasu i aktywności sportowej w domu. Realizacja zajęć w formie zdalnej z wykorzystaniem ustalonych przez nauczycieli platform</i></p>

<p>Relacje-kształtowanie postaw społecznych</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Budowanie pozytywnego klimatu w szkole, więzi uczniów ze szkołą również w przypadku edukacji zdalnej. - kształtowanie podstawowych umiejętności komunikacyjnych, - kształtowanie umiejętności nawiązywania i podtrzymywania relacji z rówieśnikami, rozpoznawania ich potrzeb, zgodnej współpracy z innymi, z zachowaniem obowiązujących norm i reguł kultury osobistej, - przygotowanie do sprawiedliwego i uczciwego oceniania zachowania własnego i innych ludzi, - zapoznanie z podstawowymi prawami i obowiązkami wynikającymi z roli ucznia oraz członka szkolnej społeczności, rodziny i kraju, - rozwijanie empatii, umiejętności podejmowania działań mających na celu pomoc słabszym i potrzebującym, umiejętności rozwiązywania konfliktów i sporów, - zwracanie uwagi na istotne problemy społeczne, m.in.: prawnych, finansowych, klimatycznych i ochrony środowiska, <p><i>W przypadku zdalnego nauczania – realizacja zajęć w tej tematyce w formie zdalnej z wykorzystaniem ustalonych przez nauczycieli platform, a także zachęcanie uczniów do pozostania w kontaktach zdalnych i wzajemnej pomocy zdalnej</i></p>
<p>Kultura - wartości, normy, wzory zachowań</p>	<ul style="list-style-type: none"> -Wychowanie do wartości – promowanie w środowisku szkolnym wartości, szczególnie określonych w szkolnym katalogu wartości. Promowanie wartości ekologicznych. - Wzmacnianie właściwych zachowań (uwzględniając zachowania proekologiczne). - <u>Kształtowanie patriotycznych postaw uczniów.</u> - kształtowanie umiejętności właściwego komunikowania się w różnych sytuacjach społecznych, dbałość o język i kulturę wypowiedzania się, - wstępne kształtowanie postaw wyrażających szacunek do symboli i tradycji narodowych oraz tradycji związanych z rodziną, szkołą i społecznością lokalną; - kształtowanie umiejętności wyrażania własnych emocji w różnych formach ekspresji; - kształtowanie świadomości odmienności osób niepełnosprawnych, innej narodowości, wyznania, tradycji kulturowej oraz ich praw - kształtowanie umiejętności analizy prostych sytuacji wychowawczych, odróżniania dobra od zła,

	<ul style="list-style-type: none"> - kształtowanie gotowości do uczestnictwa w kulturze, poszanowania tradycji i kultury własnego narodu, a także poszanowania innych kultur i tradycji, określanie swojej przynależności kulturowej poprzez kontakt z wybranymi dziełami sztuki, zabytkami i tradycją w środowisku rodzinnym, szkolnym i lokalnym, uczestniczenie w życiu kulturalnym środowiska rodzinnego, szkolnego, lokalnego oraz wydarzeniach organizowanych przez najbliższą społeczność, - kształtowanie wrażliwości estetycznej poprzez kontakt z dziełami literackimi i wytworami kultury, zapoznanie z wybranymi dziełami architektury i sztuk plastycznych należących do polskiego i europejskiego dziedzictwa kultury, wyzwalanie potrzeby kontaktu z literaturą i sztuką dla dzieci, - kształtowanie postaw wyrażających szacunek dla ludzi, niezależnie od religii, statusu materialnego, wieku, wyglądu, poziomu rozwoju intelektualnego i fizycznego oraz respektowanie ich praw, podejmowanie działań w celu zapobiegania dyskryminacji, <p><i>W przypadku zdalnego nauczania – realizacja zajęć w tej tematyce w formie zdalnej z wykorzystaniem ustalonych przez nauczycieli platform</i></p>
<p>Profilaktyka zachowań ryzykownych (problemowych)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Zwiększanie bezpieczeństwa uczniów w korzystaniu z zasobów Internetu. - Podnoszenie świadomości uczniów na temat możliwych zagrożeń i prawnych konsekwencji nieodpowiednich zachowań (ze szczególnym uwzględnieniem działalności w cyberprzestrzeni) - zapoznanie z podstawowymi zasadami bezpieczeństwa w różnych sytuacjach życiowych, kształtowanie właściwego zachowania się w sytuacji zagrożenia życia i zdrowia oraz sytuacjach nadzwyczajnych; - przygotowanie do bezpiecznego i rozsądnego korzystania z narzędzi i urządzeń technicznych, bezpiecznego organizowania zajęć ruchowych i poruszania się po drogach; - przygotowanie do bezpiecznego korzystania ze środków komunikacji, zapobiegania i przeciwdziałania sytuacjom problemowym; - zapoznanie z podstawowymi alarmami w szkole, kształtowanie umiejętności prawidłowego zachowania się podczas ewakuacji:

- zapoznanie z podstawowymi zasadami ruchu drogowego
- przygotowanie do bezpiecznego poruszania się rowerem
- zapoznanie z podstawowymi numerami alarmowymi 112, 997, 998, 999
- kształtowanie umiejętności przeprowadzenia prawidłowej rozmowy z dyspozytorem, udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej
- kształtowanie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych (problem depresji, radzenie sobie z zachowaniami przemocowymi i prześladowaniem w grupie rówieśniczej)
- kształtowanie umiejętności radzenia sobie w sytuacji stresu szkolnego

W przypadku zdalnego nauczania – realizacja zajęć w tej tematyce w formie zdalnej z wykorzystaniem ustalonych przez nauczycieli platform. Przestrzeganie wytycznych Sanepidu oraz Rozporządzenia w sprawie szczególnych rozwiązań w okresie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19

Zadania				
Klasa IV	Klasa V	Klasa VI	Klasa VII	Klasa VIII
Obszar: Zdrowie – edukacja zdrowotna				
<p>Nabycie podstawowej wiedzy na temat stresu.</p> <p>Inspirowanie młodzieży do myślenia o własnej motywacji do działania.</p> <p>Nabywanie umiejętności gromadzenia i porządkowania wiedzy o sobie.</p> <p>Kształtowanie postaw otwartych na poszukiwanie pomocy oraz porady, kiedy zaczynają się trudności i kiedy wybór jest ważny i trudny.</p> <p>Kształtowanie postaw prozdrowotnych poprzez promowanie aktywnego</p>	<p>Zachęcanie uczniów do pracy nad własną motywacją oraz analizą czynników, które ich demotywują.</p> <p>Kształtowanie umiejętności podejmowania i realizacji zachowań prozdrowotnych.</p> <p>Prezentowanie sposobów pokonywania własnych słabości oraz akceptowania ograniczeń i niedoskonałości.</p> <p>Znajomość zasad zachowania w sytuacji epidemicznej.</p> <p>Zapobieganie,</p>	<p>Kształtowanie umiejętności rozpoznawania własnych cech osobowości.</p> <p>Kształtowanie konstruktywnego obrazu własnej osoby, np. świadomości mocnych i słabych stron.</p> <p>Rozwijanie właściwej postawy wobec zdrowia i życia jako najważniejszych wartości.</p> <p>Doskonalenie i wzmacnianie zdrowia fizycznego.</p> <p>Znajomość zasad zachowania w sytuacji</p>	<p>Kształtowanie postawy proaktywnej, w której uczeń przejmuje inicjatywę, ale też odpowiedzialności za swoje działania, decyzje.</p> <p>Kształtowanie umiejętności świadomego wyznaczania sobie konkretnych celów.</p> <p>Rozwijanie umiejętności hierarchizacji zadań.</p> <p>Podnoszenie poczucia własnej wartości poprzez określanie osobistego potencjału.</p> <p>Kształtowanie świadomości własnego ciała z</p>	<p>Kształtowanie postawy uczniów nastawionej na rozwiązania – charakteryzującej się samoświadomością, wyobraźnią, kreatywnością.</p> <p>Kształtowanie umiejętności wyznaczania sobie celów krótko i długoterminowych.</p> <p>Rozwijanie umiejętności ustalania priorytetów, uwzględniając kryteria ważności i pilności.</p> <p>Rozwijanie umiejętności oceny własnych możliwości.</p> <p>Kształtowanie</p>

<p>i zdrowego stylu życia.</p> <p>Znajomość zasad zachowania w sytuacji epidemicznej.</p> <p>Zapobieganie, przeciwdziałanie i zwalczanie COVID-19.</p> <p>Kształtowanie odpowiedzialności za zdrowie własne oraz innych.</p>	<p>przeciwdziałanie i zwalczanie COVID-19.</p> <p>Kształtowanie odpowiedzialności za zdrowie własne oraz innych.</p>	<p>epidemicznej.</p> <p>Zapobieganie, przeciwdziałanie i zwalczanie COVID-19.</p> <p>Kształtowanie odpowiedzialności za zdrowie własne oraz innych</p>	<p>uwzględnieniem zmian fizycznych i psychicznych w okresie dojrzewania. Znajomość zasad zachowania w sytuacji epidemicznej.</p> <p>Zapobieganie, przeciwdziałanie i zwalczanie COVID-19.</p> <p>Kształtowanie odpowiedzialności za zdrowie własne oraz innych.</p>	<p>świadomości dotyczącej wykorzystania ruchu w życiu człowieka jako skutecznego sposobu dbania o zdrowie psychiczne. Znajomość zasad zachowania w sytuacji epidemicznej.</p> <p>Zapobieganie, przeciwdziałanie i zwalczanie COVID-19.</p> <p>Kształtowanie odpowiedzialności za zdrowie własne oraz innych.</p>
<p><i>W przypadku zdalnego nauczania – zachęcanie do aktywnych form spędzania czasu i aktywności sportowej w domu.</i></p> <p><i>Realizacja zajęć w formie zdalnej z wykorzystaniem ustalonych przez nauczycieli platform.</i></p>				
<p>Obszar: Relacje – kształtowanie postaw społecznych</p>				
<p>Kształtowanie umiejętności właściwej komunikacji, stanowiącej podstawę współdziałania.</p>	<p>Rozwijanie umiejętności rozumienia innych, która sprzyja efektywnej współpracy.</p> <p>Wyzwalanie chęci do</p>	<p>Kształtowanie umiejętności współpracy w dążeniu do osiągnięcia celu.</p> <p>Uwrażliwianie na różne</p>	<p>Kształtowanie umiejętności wchodzenia w interakcje z ludźmi w sposób zapewniający zadowolenie obydwu stron.</p>	<p>Rozwijanie umiejętności poszukiwania takich rozwiązań, które stwarzają korzyści dla obydwu stron.</p> <p>Rozwijanie umiejętności dostrzegania pozytywnych</p>

<p>Kształtowanie umiejętności asertywnego wyrażania własnych potrzeb.</p> <p>Rozwijanie wrażliwości na potrzeby i trudności innych ludzi.</p> <p>Kształtowanie postawy szacunku i zrozumienia wobec innych osób.</p> <p>Rozwijanie zdolności do inicjowania i podtrzymywania znaczących głębszych relacji.</p> <p>Budowanie atmosfery wzajemnego szacunku w społeczności szkolnej.</p> <p>Zwracanie uwagi na istotne problemy społeczne, m.in.: prawnych, finansowych,</p>	<p>działania na rzecz innych osób w celu poprawy ich sytuacji (wolontariat).</p> <p>Rozwijanie poczucia przynależności do grupy (samorząd uczniowski, klub, drużyna, wspólnota). Kształtowanie otwartości na doświadczenia innych ludzi, ich sposobów rozwiązywania problemów, na nową wiedzę.</p> <p>Rozwijanie świadomości dotyczącej roli osób znaczących i autorytetów.</p> <p>Zwracanie uwagi na istotne problemy społeczne, m.in.: prawnych, finansowych, klimatycznych i ochrony środowiska.</p>	<p>obszary ludzkich problemów i potrzeb poprzez krzewienie potrzeby udzielania pomocy (wolontariat).</p> <p>Rozwijanie umiejętności komunikacyjnych: wyrażanie własnych opinii, przekonań i poglądów.</p> <p>Rozwijanie świadomości roli i wartości rodzin w życiu człowieka.</p> <p>Rozwijanie samorządności. Zwracanie uwagi na istotne problemy społeczne, m.in.: prawnych, finansowych, klimatycznych i ochrony środowiska.</p>	<p>Kształtowanie umiejętności szukania inspiracji, rozwijanie własnej kreatywności.</p> <p>Rozwijanie odpowiedzialności za siebie i innych (wolontariat). Zwracanie uwagi na istotne problemy społeczne, m.in.: prawnych, finansowych, klimatycznych i ochrony środowiska.</p>	<p>aspektów działania zespołowego poprzez docenienie różnic zdań i wiedzy, doświadczeń, specjalizacji, kompetencji.</p> <p>Rozwijanie potrzeby ciągłego doskonalenia siebie jako jednostki, członka rodziny i społeczeństwa. Zwracanie uwagi na istotne problemy społeczne, m.in.: prawnych, finansowych, klimatycznych i ochrony środowiska.</p>
--	---	---	--	---

klimatycznych i ochrony środowiska.				
<i>W przypadku zdalnego nauczania – realizacja zajęć w tej tematyce w formie zdalnej z wykorzystaniem ustalonych przez nauczycieli platform, a także zachęcanie uczniów do pozostania w kontaktach zdalnych i wzajemnej pomocy zdalnej</i>				
Obszar: Kultura – wartości, normy i wzory zachowań				
Zapoznanie z rolą zainteresowań w życiu człowieka.	Rozwijanie zainteresowań i pasji uczniów.	Rozwój zainteresowań, poszerzenie autonomii i samodzielności.	Popularyzowanie alternatywnych form spędzania czasu wolnego.	Popularyzowanie wiedzy o różnicach kulturowych oraz rozwijanie umiejętności korzystania z niej w kontakcie z przedstawicielami innych narodowości.
Uwrażliwianie na kwestie moralne, np. mówienia prawdy, sprawiedliwego traktowania.	Budowanie samoświadomości dotyczącej praw, wartości, wpływów oraz postaw.	Rozwijanie umiejętności krytycznego myślenia w kontekście analizy wpływów rówieśników i mediów na zachowanie.	Rozwijanie pozytywnego stosunku do procesu kształcenia i samokształcenia, zaangażowania w zdobywanie wiedzy i umiejętności.	Popularyzowanie wiedzy i rozwijanie świadomości na temat zasad humanitaryzmu.
Kształtowanie pozytywnego stosunku do procesu kształcenia.	Rozwijanie umiejętności wyrażania własnych emocji.	Dokonywanie analizy postaw, wartości, norm społecznych, przekonań i czynników które na nie wpływają.	Rozwijanie takich cech jak: pracowitość, odpowiedzialność, prawdomówność, rzetelność i wytrwałość.	Rozwijanie poczucia odpowiedzialności społecznej poprzez podejmowanie działań na rzecz lokalnej społeczności.
Kształtowanie potrzeby uczestnictwa w kulturze.	Rozwijanie umiejętności właściwego zachowania się z uwzględnieniem sytuacji i miejsca.	Rozwijanie szacunku dla kultury i dorobku narodowego.	Umacnianie więzi ze społecznością lokalną.	

W przypadku zdalnego nauczania – realizacja zajęć w tej tematyce w formie zdalnej z wykorzystaniem ustalonych przez nauczycieli platform

Obszar: Bezpieczeństwo – profilaktyka zachowań ryzykownych (problemowych)

Redukowanie agresywnych zachowań poprzez uczenie sposobów rozwiązywania problemów.	Rozwijanie umiejętności prowadzenia rozmowy w sytuacji konfliktu – podstawy negocjacji i mediacji.	Dostarczanie wiedzy na temat osób i instytucji świadczących pomoc w trudnych sytuacjach.	Rozwijanie postaw opartych na odpowiedzialności za dokonywane wybory i postępowanie.	Propagowanie wiedzy na temat prawnych i moralnych skutków posiadania, zażywania i rozprowadzania środków psychoaktywnych.
Budowanie atmosfery otwartości i przyzwolenia na dyskusję.	Rozwijanie umiejętności identyfikowania przyczyn własnego postępowania.	Budowanie atmosfery wsparcia i zrozumienia w sytuacji problemowej oraz promowanie rzetelnej wiedzy mającej na celu zredukowanie lęku.	Dostarczenie wiedzy z zakresu prawa dotyczącego postępowania w sprawach nieletnich.	Rozwijanie umiejętności wykorzystywania elementów negocjacji i mediacji w sytuacji rozwiązywania konfliktów.
Uświadamianie zagrożeń wynikających z korzystania z nowoczesnych technologii informacyjnych.	Dokonywanie analizy wpływu nastawienia do siebie i innych na motywację do podejmowania różnorodnych zachowań.	Rozwijanie umiejętności radzenia sobie z własnymi negatywnymi emocjami oraz z zachowaniami agresywnymi.	Przeciwdziałanie ryzykownym zachowaniom seksualnym.	Rozwijanie umiejętności podejmowania działań zgodnych ze zweryfikowanymi źródłami wiedzy.
Zwiększanie wiedzy na temat środków uzależniających i zagrożeń z nimi związanych.	Rozwijanie poczucia osobistej odpowiedzialności, zachęcanie do angażowania się w prawidłowe i	Kształtowanie przekonań dotyczących znaczenia posiadanych informacji, których wykorzystanie pomaga w redukowaniu	Rozwijanie umiejętności reagowania w sytuacjach kryzysowych, niesienia pomocy dotkniętym nimi osobom oraz minimalizowania ich negatywnych skutków.	Utrwalanie umiejętności oceny konsekwencji podejmowanych działań dla siebie i dla innych –określanie alternatywnych rozwiązań
Rozwijanie umiejętności	zdrowe zachowania.			

troski o własne bezpieczeństwo w relacjach z innymi.	Doskonalenie umiejętności rozpoznawania symptomów uzależnienia od komputera i internetu.	lęku w sytuacjach kryzysowych. Rozwijanie świadomości dotyczącej prawa do prywatności, w tym do ochrony danych osobowych oraz ograniczonego zaufania do osób poznanych w sieci.	Rozwijanie umiejętności lepszego rozumienia siebie poprzez poszukiwanie i udzielanie odpowiedzi na pytania: Kim jestem? Jakie są moje cele i zadania życiowe?	problemu. Rozwijanie umiejętności prowadzenia rozmowy w sytuacji konfliktu – podstawy negocjacji i mediacji.
--	--	--	---	---

W przypadku zdalnego nauczania – realizacja zajęć w tej tematyce w formie zdalnej z wykorzystaniem ustalonych przez nauczycieli platform. Przestrzeganie wytycznych Sanepidu oraz [Rozporządzenia w sprawie szczególnych rozwiązań w okresie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19](#)

Wymagania szczegółowe dotyczące obszarów wychowania i profilaktyki zawarte w podstawach programowych

przedmiotów kształcenia ogólnego

Zdrowie – edukacja zdrowotna	
Etap edukacji/przedmiot	Wymagania szczegółowe. Uczeń:
Edukacja wczesnoszkolna	<ul style="list-style-type: none"> - dba o higienę oraz estetykę własną i otoczenia; - ma świadomość znaczenia odpowiedniej diety dla utrzymania zdrowia człowieka; - posługuje się numerami telefonów alarmowych, formułuje komunikat wezwanie o pomoc: Policji, Pogotowia Ratunkowego, Straży Pożarnej; - posługuje się danymi osobowymi w kontakcie ze służbami mundurowymi i medycznymi, w sytuacji zagrożenia zdrowia i życia; - reaguje stosownym zachowaniem w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa, zdrowia jego lub innej osoby; - wymienia wartości odżywcze produktów żywnościowych, ma świadomość znaczenia odpowiedniej diety dla utrzymania zdrowia, ogranicza spożywanie posiłków o niskich wartościach odżywczych i niezdrowych, zachowuje umiar w spożywaniu produktów słodzonych, zna konsekwencje zjadania ich w nadmiarze; - przygotowuje posiłki służące utrzymaniu zdrowia; - ubiera się odpowiednio do stanu pogody, poszukuje informacji na temat pogody, wykorzystując np. internet; - ma świadomość, iż nieodpowiedzialne korzystanie z technologii ma wpływ na utratę zdrowia człowieka;
Informatyka	<ul style="list-style-type: none"> - w sposób odpowiedzialny posługuje się technologią dostosowaną do jego predyspozycji psychofizycznych i zdrowotnych;
Biologia	<ul style="list-style-type: none"> - analizuje związek pomiędzy własnym postępowaniem a zachowaniem zdrowia oraz rozpoznaje sytuacje wymagające konsultacji lekarskiej; - uzasadnia konieczność ochrony przyrody; - opisuje i prezentuje postawę i zachowania człowieka odpowiedzialnie korzystającego z dóbr przyrody;
Wychowanie fizyczne	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje, jakie znaczenie ma aktywność fizyczna dla zdrowia; - opisuje piramidę żywienia i aktywności fizycznej; - opisuje zasady zdrowego odżywiania; - przestrzega zasad higieny osobistej i czystości odzieży;

	<ul style="list-style-type: none"> - przyjmuje prawidłową postawę ciała w różnych sytuacjach; - omawia sposoby postępowania w sytuacji zagrożenia zdrowia lub życia; - wymienia czynniki, które wpływają pozytywnie i negatywnie na zdrowie i samopoczucie oraz wskazuje te, na które może mieć wpływ; - omawia sposoby redukcji nadmiernego stresu i radzenia sobie z nim w sposób konstruktywny; - wymienia przyczyny i skutki otyłości oraz nieuzasadnionego odchudzania się i używania sterydów w celu zwiększenia masy mięśni; - wyjaśnia wymogi higieny wynikające ze zmian zachodzących w organizmie w okresie dojrzewania;
WOS	<ul style="list-style-type: none"> - rozpoznaje przypadki wymagające postaw asertywnych; - podaje przykłady trudnych społecznie sytuacji, w których należy zachować się asertywnie; uzasadnia, że można zachować dystans wobec nieaprobowanych przez siebie zachowań innych ludzi lub przeciwstawić się im; przedstawia różne formy zachowań asertywnych;
Przyroda	<ul style="list-style-type: none"> - kształtowanie umiejętności właściwego reagowania na niebezpieczeństwa zagrażające życiu i zdrowiu; - doskonalenie umiejętności dbałości o własne ciało, jak i najbliższe otoczenie; - poznawanie siebie, swoich zdolności i rozwijanie zainteresowań sprzyjających motywacji do uczenia się;
Edukacja dla bezpieczeństwa	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia zależności między zdrowiem fizycznym, psychicznym, emocjonalnym a społecznym; wyjaśnia wpływ stresu na zdrowie; - wymienia zachowania, które sprzyjają zdrowiu (prozdrowotne), zagrażają zdrowiu oraz wskazuje te, które szczególnie często występują wśród nastolatków; odróżnia czynniki środowiskowe i społeczne (korzystne i szkodliwe), na które człowiek może mieć wpływ od takich, na które nie może mieć wpływu; - omawia krótkoterminowe i długoterminowe konsekwencje zachowań sprzyjających (prozdrowotnych) i zagrażających zdrowiu; - dobiera i demonstruje umiejętności komunikacji interpersonalnej istotne dla zdrowia i bezpieczeństwa (odmowa, zachowania asertywne, negocjowanie); - wymienia rzetelne źródła informacji o zdrowiu, chorobach, świadczeniach i usługach zdrowotnych; - ocenia własne zachowania związane ze zdrowiem, ustala indywidualny plan działania na rzecz własnego zdrowia; - ustala, co sam może zrobić, aby stworzyć warunki środowiskowe i społeczne, które są korzystne dla zdrowia (ochrona środowiska przyrodniczego, wsparcie społeczne, komunikacja interpersonalna, współpraca osób, instytucji i organizacji na rzecz zdrowia itp.);

Technika	<ul style="list-style-type: none"> - przyjmuje postawy odpowiedzialności za współczesny i przyszły stan środowiska; - kształtuje umiejętności segregowania i wtórnego wykorzystania odpadów znajdujących się w najbliższym otoczeniu;
Wychowanie do życia w rodzinie	<ul style="list-style-type: none"> - radzi sobie w sytuacji konfliktu, presji grupy, stresu.

Relacje - kształtowanie postaw społecznych	
Etap edukacji/przedmiot	Wymagania szczegółowe. Uczeń:
Edukacja wczesnoszkolna	<ul style="list-style-type: none"> - identyfikuje się z grupą społeczną, do której należy: rodzina, klasa w szkole, drużyna sportowa, społeczność lokalna, naród; respektuje normy i reguły postępowania w tych grupach; - przyjmuje konsekwencje swojego uczestnictwa w grupie i własnego w niej postępowania w odniesieniu do przyjętych norm i zasad; - współpracuje z uczniami, wymienia się z nimi pomysłami i doświadczeniami, wykorzystując technologię; - dostrzega, że każdy powinien brać odpowiedzialność za swoje wybory; - dostrzega, że lepiej poznaje siebie, bardziej się rozwija i czerpie szczęście w relacji z innymi osobami niż w samotności; - odkrywa, że współtworzy różne wspólnoty osób, np. rodzinę, klasę, państwo; - ma świadomość, że każdej osobie ludzkiej, także jemu, należy się szacunek, że szacunkiem należy obdarzać także wspólnoty osób –rodzinę, klasę, naród (ojczyznę), w tym wspólnotę religijną –a także symbole tych wspólnot; - szanuje godność każdej osoby ludzkiej oraz swoją, wyraża swoim komunikatem werbalnym i niewerbalnym; - uwzględnia coraz częściej godność i dobro innych osób, podejmując decyzję o działaniu; - wyraża szacunek wobec osób, wspólnot osób oraz ich symboli w sytuacjach codziennych i uroczystych, przejawiając właściwe zachowanie; - wchodzi w relacje z innymi osobami (rówieśnikami, nauczycielami), szanując to, co jest wartością dla nich, i nazywając to, co jest wartością dla niego; - naśladuje i przyjmuje jako własne zachowania dobre na

	<p>podstawie doświadczeń ze świata realnego oraz przykładów płynących z tekstów literackich, filmów i innych źródeł;</p> <ul style="list-style-type: none"> - przestrzega zasad obowiązujących we wspólnocie osób, której jest członkiem;
Informatyka	<ul style="list-style-type: none"> - uczestniczy w zespołowym rozwiązaniu problemu, posługując się technologią taką jak: poczta elektroniczna, forum, wirtualne środowisko kształcenia, dedykowany portal edukacyjny; - identyfikuje i docenia korzyści płynące ze współpracy nad wspólnym rozwiązywaniem problemów; - bierze udział w różnych formach współpracy, jak: programowanie w parach lub w zespole, realizacja projektów, uczestnictwo w zorganizowanej grupie uczących się; projektuje, tworzy i prezentuje efekty wspólnej pracy;
Wychowanie fizyczne	<ul style="list-style-type: none"> - uczestniczy w sportowych rozgrywkach klasowych w roli zawodnika, stosując zasady „czystej gry”: szacunku dla rywala, respektowania przepisów gry, podporządkowania się decyzjom sędziego; potrafi właściwie zachować się w sytuacji zwycięstwa i porażki, podziękować za wspólną grę; - pełni rolę organizatora, sędziego i kibica w ramach szkolnych zawodów sportowych; - wyjaśnia zasady kulturalnego kibicowania; - wyjaśnia, jak należy zachować się w sytuacjach związanych z aktywnością taneczną; - omawia znaczenie dobrych relacji z innymi ludźmi, w tym z rodzicami oraz rówieśnikami tej samej i odmiennej płci; - identyfikuje swoje mocne strony, budując poczucie własnej wartości, planuje sposoby rozwoju oraz ma świadomość słabych stron, nad którymi należy pracować; - wykazuje kreatywność w poszukiwaniu rozwiązań sytuacji problemowych; - wykazuje umiejętność adekwatnej samooceny swoich możliwości psychofizycznych; - współpracuje w grupie szanując poglądy i wysiłki innych ludzi, wykazując asertywność i empatię; - motywuje innych do udziału w aktywności fizycznej, ze szczególnym uwzględnieniem osób o niższej sprawności fizycznej i specjalnych potrzebach edukacyjnych (np. osoby niepełnosprawne, osoby starsze);
WOS	<ul style="list-style-type: none"> - współpracuje z innymi – dzieli się zadaniami i wywiązuje się z nich; - wykazuje konieczność współdziałania w życiu społecznym i wyjaśnia istotę samorządności; - uzasadnia, że człowiek jest istotą społeczną; rozumie znaczenie potrzeb społecznych człowieka (kontaktu, przynależności, uznania); - przedstawia zasady komunikowania się; wyjaśnia zasady skutecznej auto-prezentacji -kształtowania swojego wizerunku;

	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia cechy grup społecznych; charakteryzuje grupę koleżeńską i grupę nastawioną na realizację określonego zadania; uzasadnia, że efektywna współpraca przynosi różne korzyści; przedstawia różne formy współpracy w grupie; - rozpoznaje sytuacje wymagające podjęcia decyzji indywidualnej i grupowej; wyjaśnia i stosuje podstawowe sposoby podejmowania wspólnych decyzji; - rozpoznaje sytuacje wymagające podjęcia decyzji indywidualnej i grupowej; wyjaśnia i stosuje podstawowe sposoby podejmowania wspólnych decyzji; - przedstawia cele i przykłady działania organizacji społecznych skupiających młodych ludzi w Polsce; wyjaśnia ideę wolontariatu i przedstawia formy działalności wolontariuszy;
Przyroda	<ul style="list-style-type: none"> - zachęcanie do działania na rzecz środowiska lokalnego; - doskonalenie umiejętności w zakresie komunikowania się, współpracy i działania oraz pełnienia roli lidera w zespole;
Biologia	<ul style="list-style-type: none"> - prezentuje postawę szacunku wobec siebie i wszystkich istot żywych;
Wychowanie do życia w rodzinie	<ul style="list-style-type: none"> - zna i stosuje zasady 'savoir-vivre' u w różnych sytuacjach społecznych; - rozumie zasady komunikacji werbalnej i niewerbalnej i jej znaczenie w relacjach interpersonalnych; przyjmuje odpowiedzialność za manifestowane reakcje, wypowiedziane i pisane słowa; - kształtuje i wyraża postawy asertywne, gdy nie może lub nie powinien czegoś wykonać, stara się odmawiać tak, by nie ranić drugiego; - bierze udział w życiu społecznym przez: wolontariat, stowarzyszenia, grupy nieformalne i aktywność indywidualną; ujawnia wrażliwość na osoby potrzebujące pomocy i zna konkretne sposoby jej udzielania;

Kultura – wartości, normy i wzory zachowań	
Etap edukacji/przedmiot	Wymagania szczegółowe. Uczeń:
Klasa I-III	<ul style="list-style-type: none"> - ocenia swoje postępowanie i innych osób, odnosząc się do poznanych wartości, takich jak: godność, honor, sprawiedliwość, obowiązkowość, odpowiedzialność, przyjaźń, życzliwość, umiar, powściągliwość, pomoc, zadośćuczynienie, przeproszanie, uznanie, uczciwość, wdzięczność oraz inne respektowane przez środowisko szkolne; - szanuje zwyczaje i tradycje różnych grup społecznych i narodów, przedstawia i porównuje zwyczaje ludzi,

	<p>np. dotyczące świąt w różnych regionach Polski, a także w różnych krajach;</p> <ul style="list-style-type: none"> - określa, co jest dobre, a co jest złe, w otaczającym go świecie i w świecie poznawanych tekstów oraz podaje uzasadnienie swojego zdania; - odróżnia szczęście od doraźnie odczuwanej przyjemności i poznaje, że dobro jest źródłem szczęścia własnego oraz innych osób; - odkrywa, że wspólnota osób, której jest członkiem, ustanawia swoje zasady (normy) i oczekuje ich respektowania;
Język polski	<ul style="list-style-type: none"> - kształtuje umiejętność uczestniczenia w kulturze polskiej i europejskiej, szczególnie w jej wymiarze symbolicznym i aksjologicznym; - rozwija zdolności dostrzegania wartości: prawdy, dobra, piękna, szacunku dla człowieka i kierowania się tymi wartościami; - kształci postawy szacunku dla przeszłości i tradycji literackiej jako podstawy tożsamości narodowej; - rozwija zainteresowania kulturą w środowisku lokalnym i potrzeby uczestnictwa w wydarzeniach kulturalnych; - rozwija szacunek dla wiedzy, wyrabia pasję poznawania świata i zachęca do praktycznego zastosowania zdobytych wiadomości; - rozwija umiejętność samodzielnego docierania do informacji, dokonywania ich selekcji, syntezy oraz wartościowania; - rozwija umiejętność rzetelnego korzystania ze źródeł wiedzy, w tym stosowania cudzośłowu, przypisów i odsyłaczy, oraz szacunku dla cudzej własności intelektualnej; - kształci nawyki systematycznego uczenia się oraz porządkowania zdobytej wiedzy i jej pogłębiania; - jest zachęcany do rozwijania swoich uzdolnień przez udział w różnych formach poszerzania wiedzy, na przykład w konkursach, olimpiadach przedmiotowych i wykładach, oraz rozwijania umiejętności samodzielnej prezentacji wyników swojej pracy;
Historia	<ul style="list-style-type: none"> - poznaje historię i tradycje swojej okolicy i ludzi dla niej szczególnie zasłużonych; zna lokalne zabytki i

	<p>opisuje ich dzieje; poznawania polskiej kultury, w tym osiągnięć duchowych i materialnych</p> <ul style="list-style-type: none"> - kształtowanie postaw obywatelskich i patriotycznych. - wpajanie szacunku dla tradycji i historii oraz symboli narodowych. - Rozwijanie poczucia przynależności do społeczności lokalnej, ojczyzny, społeczności europejskiej.
Muzyka	<ul style="list-style-type: none"> - poznaje i popularyzuje przykłady muzycznej twórczości ludowej, obrzędy, zwyczaje, tradycje swojego regionu; - zna repertuar kulturalnego człowieka, orientując się w sztandarowych utworach z dziejów historii muzyki i współczesnej kultury muzycznej oraz wartościowej muzyki popularnej; - zna i wymienia instytucje upowszechniające kulturę muzyczną we własnym regionie, kraju i na świecie oraz ich działalność, a także śledzi wydarzenia artystyczne; - uczestniczy w tworzeniu artystycznych projektów edukacyjnych o charakterze interdyscyplinarnym (również z wykorzystaniem technologii informacyjnej); - angażuje się w kreowanie kultury artystycznej swojej szkoły i najbliższego środowiska; - uczestniczy realnie lub wirtualnie w różnorodnych wydarzeniach muzycznych; - stosuje zasady wynikające ze świadomego korzystania i uczestniczenia w dorobku kultury muzycznej: odpowiednie zachowanie podczas koncertu, przedstawienia operowego itp., tolerancja dla preferencji muzycznych innych osób oraz szacunek dla twórców i wykonawców;
Plastyka	<ul style="list-style-type: none"> - zna dziedzictwo kulturowe najbliższego otoczenia, wymienia zabytki i dzieła architektury (historycznej i współczesnej);-zapoznaje się z twórczością artystów w obrębie „małej ojczyzny”
WOS	<ul style="list-style-type: none"> - uzasadnia, że konflikt w grupie może wynikać z różnych przyczyn (sprzeczne interesy, inne cele); przedstawia sposoby rozwiązywania konfliktów oraz analizuje ich zalety i wady; - podaje cnoty obywatelskie (odpowiedzialność, troska o dobro wspólne, aktywność, przedsiębiorczość, solidarność, roztropność, tolerancja, odwaga cywilna); wykazuje, odwołując się do działań wybitnych Polaków, znaczenie ich urzeczywistnienia dla pożytku publicznego; - wymienia mieszkające w Polsce mniejszości narodowe i etniczne, grupę posługującą się językiem regionalnym oraz grupy migrantów (w tym uchodźców) i lokalizuje miejsca ich zwartego zamieszkiwania;

	<ul style="list-style-type: none"> - przedstawia za Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej –prawa przysługujące etnicznym grupom mniejszościowym; - uzasadnia, że można pogodzić różne tożsamości społeczno-kulturowe (regionalną, narodową/etniczną, państwową/obywatelską, europejską); rozpoznaje przejawy ksenofobii, w tym rasizmu, szowinizmu i antysemityzmu, oraz uzasadnia potrzebę przeciwstawiania się tym zjawiskom; - planuje dalszą edukację, uwzględniając własne zainteresowania, zdolności i umiejętności oraz rady innych osób i sytuację na rynku pracy
Przyroda	<ul style="list-style-type: none"> - kształtuje postawy związane z tożsamością kulturową regionu;
Geografia	<ul style="list-style-type: none"> - łączy racjonalność naukową z refleksją nad pięknem i harmonią świata przyrody oraz dziedzictwem kulturowym ludzkości; - przyjmuje postawy szacunku do środowiska przyrodniczego i kulturowego oraz rozumienie potrzeby racjonalnego w nim gospodarowania; - rozwija w sobie poczucie tożsamości oraz wykazywanie postawy patriotycznej, wspólnotowej i obywatelskiej; - ma poczucie dumy z piękna ojczystej przyrody i dorobku narodu (różnych obiektów dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego własnego regionu i Polski, krajobrazów Polski, walorów przyrodniczych, kulturowych, turystycznych oraz sukcesów polskich przedsiębiorstw na arenie międzynarodowej);- kształtuje pozytywne –emocjonalne i duchowe –więzi z najbliższym otoczeniem, krajem ojczystym, a także z całą planetą Ziemią; - rozwija postawy współodpowiedzialności za stan środowiska geograficznego, kształtowanie ładu przestrzennego oraz przyszłego rozwoju społeczno-kulturowego i gospodarczego „małej ojczyzny”, własnego regionu i Polski; - przełamuje stereotypy i kształtuje postawy szacunku, zrozumienia, akceptacji i poszanowania innych kultur przy jednoczesnym zachowaniu poczucia wartości dziedzictwa kulturowego własnego narodu i własnej tożsamości;
Informatyka	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje kwestie etyczne związane z wykorzystaniem komputerów i sieci komputerowych, takie jak:

	<p>bezpieczeństwo, cyfrowa tożsamość, prywatność, własność intelektualna, równy dostęp do informacji i dzielenie się informacją;</p> <p>- postępuje etycznie w pracy z informacjami;</p>
<p>Wychowanie do życia w rodzinie</p>	<p>- jest odpowiedzialny za własny rozwój i samowychowanie;</p> <p>- wdrażanie do rozwiązywania problemów o charakterze społecznym.</p> <p>- kształtowanie umiejętności trafnej oceny zjawisk społecznych</p>

Bezpieczeństwo – profilaktyka zachowań ryzykownych (problemowych)	
Etap edukacji/przedmiot	Wymagania szczegółowe. Uczeń:
Edukacja wczesnoszkolna	<p>- wyjaśnia, iż wszyscy ludzie posiadają prawa i obowiązki, wymienia własne prawa i obowiązki, przestrzega ich i stosuje je w codziennym życiu;</p> <p>- rozróżnia podstawowe znaki drogowe, stosuje przepisy bezpieczeństwa w ruchu drogowym i miejscach publicznych; przestrzega zasad zachowania się środkach publicznego transportu zbiorowego;</p> <p>- stosuje się do zasad bezpieczeństwa w szkole, odnajduje drogę ewakuacyjną, rozpoznaje znaki i symbole informujące o różnych rodzajach niebezpieczeństw oraz zachowuje się zgodnie z informacją w nich zawartą; stosuje zasady bezpiecznej zabawy w różnych warunkach i porach roku;</p> <p>- ma świadomość istnienia zagrożeń ze środowiska naturalnego, np. nagła zmiana pogody, huragan, ulewne deszcze, burza, susza oraz ich następstwa: powódź, pożar, piorun; określa odpowiednie sposoby zachowania się człowieka w takich sytuacjach;</p> <p>- stosuje zasady bezpieczeństwa podczas korzystania z urządzeń cyfrowych, rozumie i respektuje ograniczenia związane z czasem pracy z takimi urządzeniami, oraz stosuje zasady netykiety;</p> <p>- rozróżnia pożądane i niepożądane zachowania innych osób (również uczniów) korzystających z technologii, zwłaszcza w sieci Internet;</p>
Informatyka	<p>- rozróżnia pozytywne i negatywne zachowania innych osób (również uczniów) korzystających z technologii, w tym zwłaszcza w sieci Internet;</p> <p>- przestrzega ogólnie przyjęte zasady związane z bezpieczeństwem w Internecie;</p>

Wychowanie fizyczne	<ul style="list-style-type: none"> - omawia zasady bezpiecznego zachowania się nad wodą i w górach w różnych porach roku; - omawia konsekwencje zdrowotne stosowania używek w odniesieniu do podejmowania aktywności fizycznej; - wymienia zasady bezpiecznego korzystania ze sprzętu sportowego; - wymienia najczęstsze przyczyny oraz okoliczności wypadków i urazów w czasie zajęć ruchowych, omawia sposoby zapobiegania im; - wskazuje zagrożenia związane z uprawianiem niektórych dyscyplin sportu;
WOS	<ul style="list-style-type: none"> - rozpoznaje zachowania związane z przemocą fizyczną i psychiczną, w tym werbalną, wobec siebie i innych; wymienia osoby i instytucje, które należy powiadomić w takich sytuacjach; - przedstawia korzyści i zagrożenia wynikające z korzystania z zasobów Internetu; rozpoznaje przemoc w cyberprzestrzeni i wyjaśnia, jak należy na nią reagować; - wyjaśnia, na jakich zasadach nieletni odpowiadają za popełnienie wykroczeń i przestępstw; - przedstawia uprawnienia policjantów i funkcjonariuszy innych służb porządkowych oraz swoje prawa w kontakcie z tymi służbami;
Informatyka	<ul style="list-style-type: none"> - posługuje się technologią zgodnie z przyjętymi zasadami i prawem; przestrzega zasad bezpieczeństwa i higieny pracy; - uznaje i respektuje prawo do prywatności danych i informacji oraz prawo do własności intelektualnej; - wymienia zagrożenia związane z powszechnym dostępem do technologii oraz do informacji i opisuje metody wystrzegania się ich; - stosuje profilaktykę antywirusową i potrafi zabezpieczyć przed zagrożeniem komputer wraz z zawartymi w nim informacjami; - ocenia krytycznie informacje i ich źródła, w szczególności w sieci, pod względem rzetelności i wiarygodności w odniesieniu do rzeczywistych sytuacji, docenia znaczenie otwartych zasobów w sieci i korzysta z nich;
Technika	<ul style="list-style-type: none"> - przewiduje zagrożenia płynące z niewłaściwego użytkowania sprzętu technicznego;

	- analizuje sytuacje zagrażające zdrowiu i życiu podczas pracy z narzędziami i urządzeniami (procedura postępowania podczas wypadku przy pracy; umiejętność udzielenia pierwszej pomocy przedmedycznej w typowych sytuacjach zagrożenia);
Edukacja dla bezpieczeństwa	- wymienia przykłady nadzwyczajnych zagrożeń (pochodzenia naturalnego i wywołane przez człowieka); - wymienia zasady ostrzegania ludności o zagrożeniach; rozróżnia poszczególne sygnały alarmowe i środki alarmowe; omawia zasady właściwego zachowania się w razie uruchomienia sygnałów alarmowych;
Wychowanie do życia w rodzinie	- świadomie i odpowiedzialnie korzysta ze środków społecznego przekazu, w tym z Internetu, dokonując wyboru określonych treści i limitując czas im poświęcany.

Zasady ewaluacji programu wychowawczo-profilaktycznego

Program Wychowawczo-Profilaktyczny szkoły nie jest dokumentem zamkniętym, ulega zmianom wraz ze zmieniającą się rzeczywistością. Ewaluacja programu polega na systematycznym gromadzeniu informacji na temat prowadzonych działań, w celu ich modyfikacji i podnoszenia skuteczności programu wychowawczo-profilaktycznego. Ewaluacja przeprowadzana będzie poprzez:

- 1) obserwację zachowań uczniów i zachodzących w tym zakresie zmian,
- 2) analizę dokumentacji,
- 3) przeprowadzanie ankiet, kwestionariuszy wśród uczniów, rodziców i nauczycieli,
- 4) rozmowy z rodzicami,
- 5) wymianę spostrzeżeń

Program opracował zespół w składzie:

Katarzyna Wojcieszek

Agnieszka Kogut

Joanna Banasik

Zatwierdzony przez Dyrektora Szkoły po zasięgnięciu opinii Rady Pedagogicznej: 31.08.2021 r.

